

og lignende. Det vilde ogsaa have glædet os overordentlig, hvis Kultolden helt var bleven afskaffet, det vilde ligeledes have glædet os, hvis ikke Frugtolden var bleven forhøjet, og det vilde ogsaa have glædet os, hvis Kaffetolden var bleven nedsat til det, som oprindeligt var foreslaaet i Folketinget, eller endnu mere. Men det er jo ikke lykkedes at komme udenom det, og en af Grundene til, at det ikke er lykkedes, er jo blandt andet, at der er saa stærk Strid om, hvorfra de yderligere Midler, som disse Toldnedsættelser vilde andrage, skulde tages. Der staar det ærede Medlem jo paa det Standpunkt, at han siger, at der gennem en Brændevinsskat var Adgang til at indvinde disse Toldlettelser; vi sige ikke gennem en Brændevinsskat, men blandt andet gennem en forøget Arveafgift og en forøget Formueskat kunde der være Adgang for Statskassen til at faa de Penge ind, som den vil miste ved en Udslættelse af disse Toldsatser. Her er jo altsaa ikke opnaaet Enighed indenfor Fællesudvalget, og som Forholdene da foreligge indenfor den givne Ramme, som der staar i Betænkningen, ere vi altsaa tilbøjelige til at stemme for Forslaget ved denne Lejlighed.

Jeg kan ikke undgaa at gøre en kort Bemærkning til den ærede Ordfører, som i sin Omtale af Toldpositionerne talte om vore hjemlige Bygningssnedkeriers Stilling. Den ærede Ordfører oplyste, at Forholdet mellem forarbejdet og uforarbejdet Træ er bevaret, og det er vist ogsaa rigtigt. Men dernæst antydede den højtærede Ordfører, at selv om Bygningssnedkerierne havde faaet deres Ønske opfyldt om større Told paa forarbejdet Træ, vilde det sikkert ikke komme dem til Nytte, fordi de vare underkastede haarde Vilkaar af Bygningssnedkernes Organisation, og denne Organisation, som blandt andet havde foranlediget den store Strejke i Fjor, vilde sikkert have borteskamoteret den Fordel, som Fabrikkerne herigennem kunde have opnaaet. Jeg tror, at den ærede Ordfører i denne Betragtning og i denne Udtalelse har taget ikke saa lidt fejl. Jeg vil erindre den ærede Ordfører om, at Bygningssnedkernes Fagforening i Fjor var enig med Mestrene om Arbejdsløn og Arbejdstid og øvrige Vilkaar. Det, der gjorde Strejken saa langvarig, var, at Arbejdsgiverforeningen satte sig imod den Ordning, som de to Faktorer, der dog nærmest havde arbejdet sammen, havde skabt. Det kan derfor ikke med Grund lægges Bygningssnedkernes Fagforening til Last. Det,

der gør Situationen vanskelig for Bygningssnedkerierne ligesom for saa mange andre store Bedrifter, er sikkert ikke Toldsatserne, men Angsten for ikke at kunne forrente de store Anlægssummer o. s. v. Det er det, der driver dem ud i alle Haande Foretagender, som vi i den seneste Tid have set mange Eksempler paa, hvor ikke alene Bygningssnedkerier, men ogsaa andre Industrier ere komne saa galt efter det paa Byggeomraadet. I det hele taget er det en dristigt Paastand, hvis man vil sige, at vore hjemlige Lønninger ere gaaede saa højt i Vejret. Der er for nylig i Folketinget afgivet en Betænkning vedrørende Tjenestemænds Lønninger, som i sin Indledning henviser til Bilag fra „Statistisk Bureau“, hvori det siges, at Arbejdslønnen i mange Fag er stegen med 10—15 pCt., men de forskellige Livsfornødenheder ere stegne i Pris med 15—20 pCt. Det vil med andre Ord sige, at det i dette Tilfælde som næsten over alt er de kapitalistiske Sammenslutninger, der i opadgaaende Konjunkturer tage den overvejende Del af Profiten, og naar jeg stemmer for Toldlovsforslaget i Dag, er det i og for sig ud fra nogle af de Betragtninger, som den ærede Ordfører selv fremsatte, at det er tvivlsomt, i hvor høj Grad eventuelle Toldlettelser ville komme Forbrugerne til gode, i Særdeleshed paa de sammensatte Positioner, idet jeg erkender, at Sammenslutningerne indenfor de besiddende Klasser, Ringdanselsenerne, ere saa omfattende og stærke, at de, uanset hvordan Tolden bliver, sikkert ville foreskrive de Priser, Forbrugerne skulde betale. De Antydninger, som ere fremsatte i Mindretallets Betænkning om, at Konkurrencen og den stærke Arbejderorganisation ville være i Stand til at modvirke et saadant Forhold, holder aldeles ikke Stik; det taler Erfaringen alt for tydeligt om.

Til Slutning skal jeg kun udtale min Beklagelse af, at det ikke er lykkedes Fællesudvalget at komme til Enighed om, at adskillige af Toldlovsforslagets Hovedpositioner kunne komme til at træde i Kraft straks. Det er ikke ukendt, at de ny Satter paa Tobak og Spiritus formentlig meget hurtigt ville komme til at træde i Kraft, hvorved Statskassen jo erhverver sig en ekstraordinær Indtægt i det løbende Aar, medens den øvrige Del af Toldlovsforslaget først forudsættes at træde i Kraft til Nytaar. Det, der kunde have været Tale om, var, om det ikke kunde lykkes at udtage visse af de store Positioner — jeg tænker her særlig paa Metal, Kul, Tømmer og Træ